

MAGYAR KURIR.

Nr. 35.

Indult Bétsből, Kedden, Octóber' 28-dikán, 1828.

B é t s.

Ö Tsászári Királyi Felsége méltóztatott Gróf Czernin Ts. K. első Fő Udvarnoki Helytartóhoz Oct. 18-dikán bocsátott Kézírata által Tolnai Gróf Festetics József Albert Úr Ö Nagyságát eddig Nádor Ispány Ö Ts. K. Fő Hertzegségének Hivatalbeli Kamarássát Ö Ts. K. Hertzegsége Fő Udvarnokává, és

Ugyan azon nap költ Kézírata által Hermine Fő Hertzeg Aszszonyának eddig volt Fő Nevelőjét Thurn és Valsassina Grófné született Bánffy Grófné Udvari és Tsillag-Keresztes Dáma Ö Nagyságát, (a' fényes érdemű Erdélyi volt Gubernátor Bánffy György Leányát) Nádor Ispány Ö Ts. K. Fő Hertzegsége Hitvesének Fő Udvarnok Aszszonyává kegyelmesen kinevezni.

Hadi Tudósítások.

Várnánál Oct. 5-dikétől, 9-dikig hivatalos tudósítások szerint ezek történtek. „Minelutánna a' vártörés által a' bémenetelre alkalmatos út készítettünk, meghatároztatott, hogy a' tengerhez legközelebb fekvő éjszaki bástyát elfoglalassuk 's abban a' beható nép megfészkelvén és bésántzolván magát, batteriát állítson. Ezen próbatételre 110 válogatott Vadászok és tengeri Katonák indítottak meg, a' 13-dik vadász Regiment-

nek, az Ismaloffsky Gárda ezredből két Kompaniának és 150 sántkosarakkal felkészült munkásoknak védelme alatt.“

„Oct. 7-dikén hajnal előtt a' kiválógatott vadászok és mátrókok minden lövés nélkül egyszerre a' törésen termettek, Zaitzevsky tengeri Hadnagy vezérése alatt, 's a' törést védő Törököket mind elejtettek vagy levagdalták. Ezentúl pedig semmi kemény ellentállásra nem találván, a' vitéz bajnokok annyira neki tüzesedtek, hogy az elejkebe szabott bésántzolásra nem is gondolván, egész a' város közepéig benyomultak. Ez alatt a' mi redutainkból három felől támadtatott meg a' város tetetéből, a' vár árka pedig a' benne széllyel szórt portyászó és lesekbe állított ellenségtől megtisztított.

Ambár a' próbatételnek illy váratlan szerentsés előmenetele leve, és a' városba bérontott Vitézeknek segítség is küldetett; mindazáltal nyilván lehetett azt tudni, hogy ok az egész ellenséges őrizettel szembe nem szállhatnak, sem pedig már most a' bástyában magokat megfészkelni és sántzbaverni idejek nem lehet. Ehez képest a' haszontalan vérontásnak eltávoztatására, a' városba benyomultak parantsolatott vettek, hogy magokat vonják vissza, a' mit igen jó rendtel teljesítettek; két nyert zászlót és igen sok keresztyén aszszonyokat 's gyerme-

teket hozván ki magokkal, kik a városban oltalmok alá tsatolták magokat. A bástyában 14 ágyút találtak, melyeket magokkal el nem hozhatván, azokat bezegeztek, egyet pedig a vár árkába letetették. Ezen beütésben 80 embert vesztettünk holtakban 's mintegy 300-an megsebesítettek. Az ellenség körül belől 600 embert vesztett.

Ambár a próbatétel által tzélunkat el nem értük; mindazáltal haszna lett; mert a Törökök meggyőződtek a felől, hogy már a falak között kevés bátorságban lehetnek 's a vár reárohanás által tsakugyan megvétehetik. A honnan még az nap egy Török Tiszt küldetett ki, hogy az a vár feladása eránt alkudozásba ereszkedjék. Ma pedig Oct. 9-dikén reggel a városnak egyik Fő Kommandása Jussuff-Basa maga jöve ki, hogy Greigh Admirálissal személyesen beszéljen. Mind e mellett is a vár vívása szinte olly tüzzel és előmenetellel folytatódott, mint az előtt.

Rendkívülváló Kurír által az a tudósítás jött ide a Várnai kikötőből, hogy Octóber 11-dikén reggel az Orosz Seregek Várnát elfoglalták; minekutánna a várbeli őrizetnek egy része a vívó tábornak feltételeetlenül megadta magát, a másik része pedig, melly a Kapitán Basa alatt volt hadi fogságra jutott.

Ismét újabb Kurír által következő bővebb Hadi tudósítás érkezett ide Várnából Oct. 11-dikéről: „Az Orosz tábornak törekedő igyekezetét Várna falai alatt végtére a legszerentsébb kimenetel koronázta. Ez a nevezetes erős vár ma reggel minden feltételek nélkül feladta magát, mellyet seregeink azonnal elfoglaltak. A várnak ilyen módon lett általadása azon remülés következése vala, mellyet egy maroknyi népünk terjeszta el a városban rendkívül való mérésztette által, midön az Oct. 7-dikét megelőző

éjtszakán a városba berontott; mellyre a lakosokat olly nagy ijedség fogta el, hogy még az nap estve alkudozásba ereszkedének, 's a város által adása eránt szándékjokat kinyilatkoztatták. Ezen Conferentziák következéséül, első példátada Jusuf-Basa az alatta szolgált népnek, midön tegnap, Oct. 10-dikén, hadaival együtt táborunkba kijöve 's azoknak parantsolta, hogy fegyvereiket, minden feltételek kívánása nélkül rakják le. Ezen példát a következő éjjel 's ma reggel a várvédő seregeknek többi része is követte. Eggyedül a Kapitán Basa vála hátra, a ki kevés számú, de személyéhez ragaszkodó hív katonasággal a fellegrvárba vonta magát, a hol a mi seregünknek fogságába esett; mellyek a töréseken legkissebb ellentállás nélkül török muzsikával 's lobogó zászlókkal mentek be a városba. Elöl ment a 15-dik és 14-dik Vadász gyalog Regiment; ezeket követte a Gárdának Szapor bataliona; 's azután az Ismaloffsky Gárda Regimentje.“

„A Tsászár maga, minden várvívási munkáinkat megvizsgálván, meghatva szemlélte mivoltát azon nehézségeknél, mellyekkel Várna vára ostromlásának kezdete óta különösen pedig a vívásnak utolsó napjaiban küszdenünk kellett; midön t. i. a vár-rohanásra tétetett készületek példa nélkül való mérészséggel hajtattak végre. Kilepven Ó Felsege a futó árkokból, felment a törésre, 's mind azokat a részeit megvizsgálta a Helynek, mellyek a vívásnak ki voltak tétetve.“

„A foglyoknak megegyező vallomása szerént a Várnai őrizet, oda számálván a felfegyverkezett lakosokat is, kezdetben 22 ezer emberből állott, a kik közzül ma tsak 6 ezeren vagynak életben. A várban találtató hadi szerel, eleség, 's a t. még nintsenek számba véve.“

„Sept. 30-dika óta semmit sem kezdett az ellenség Bistrom Grlis serege ellen, ki a Várnai öblön túl délre most is régi helyén áll. Néha néha tsapatonként inutogatják magokat a Törökök; de egy két ágyú lövés tétetvén ellenek, ismét széllyel oszlanak.“

Görög Ország.

A három Admirálisok Navarinánál öszvejövén Sept. 3-kán megküldték Ibrahim Basának azon Egyesség kötetét, melyet Admirális Codrington Aug. 9-kén a Basa Atyjával az Egyiptomi Vice Királlyal szerzett; s egyszermind megizenték néki, hogy 14 nap alatt 6,000 embere haza felé útnban legyen. A Basa azt felelte, hogy az Alexandriaból érkezett 27 Szállító hajóra 6,000 ember nem fér fel. Ekkor az Admirálisok elfoglalván az Egyiptomból jött Hajókon lévő eleséget, Ibrahimnak értésére adták, hogy ha kívánságokra reá nem áll, eleséget nem fog kapni; és ezentül Ibrahimnak és katonájának tsak egyegy napra való élelem adatik a hajóiról.

Sept. 7-kén a három Admirális és Baki Efe ndi (az Ibrahim Meghaltalmazottja) a következő pontok alatt egyeztek meg az Egyiptomi Seregek haza szállítása eránt 1) A katonaságnak hajókra való takarodása legfeljebb harmadnap alatt elkezdődjék. 2) Minthogy az egész Hadi sereg a hajók nem léte miatt egyszerre haza nem mehet: azoknak számára, a kik most itt maradnak, míg érettek Hajók érkeznének, napról napra élelem vitetik ki a szárazra, de tsak éppen annyi, a mennyi azoknak egy napra elegendő. 3) Minden Görög foglyok kiadattassanak.

Ehez képpent Sept. 9-kén elkezdődött az Egyiptomi katonáknak Hajókra való

takarodása. Melly végbemenvén, Sept. 16-kán útnak indult 5,500 ember Alexandriai Hajókon, egy Frantzia és két Anglus Hajók késérete mellett, Egyiptomba. — Még 14,000 ember maradt Moreában, a kik között — a mint Ibrahim mondja — 12,800-an haza mennek Alexandriába, 1,200-an pedig itt maradnak a Moreai várakban.

Tsak hamarazután, mikor az Egyiptomi Seregek Sept. 16-kán útnak indultak, megérkezék ugyan azon nap Toulonból ig Frantzia Szállítóhajó (3 vagy 4 ezer emberrrel megrakva) Navarinba. Két óra múlva azt izenik az Admirálisok Ibrahimnak, hogy ezen Frantzia hajókra ha ladék nélkül rakjon fel katonái között két Regimentet s küldje haza. Ibrahim azt felelte, hogy az Alexandriai Egyesség kötés értelme szerént az ő katonáinak Egyiptomi hajókon kelleik haza mennieik. Az Admirálisok azt visszszonozták: hogy ha erre reá állani nem akar, semmi élelem nem fog többé néki és seregének adatni. Ibrahim busultában és ezen a megtalátáson való fájdalmában megbetegedett.

Sept. 17-kén újra más tsapat Frantzia Szállító-hajók számszerént 22-en érkeztek. A Frantzia katonák száma Moreában most már reá megy 16, vagy 17 ezerre.

Ibrahimnak reá kellett állani az Admirálisok kívánságára; és az Egyiptomiaknak egy része Frantzia hajókon vitetik haza. — A Frantzia Admirális Rigny Úr erősen kezdi sürgetni, hogy Ibrahim mindenestől menjen haza, a nélkül, hogy a Messeniai várakban (t. i. Modonban, Koronban, Navarinban, és Patrásban) őrizetét hagyjon maga után. Generális Maison ezen várakat seregével körülvévén, zárva tartja.

teket hozván ki magokkal, kik a városban oltalmok alá tsatolták magokat. A bástyában 14 ágyút találtak, mellyeket magokkal el nem hozhatván, azokat beszegoztek, egyet pedig a vár árkába letvetettek. Ezen beütésben 80 embert vesztünk holtakban 's mintegy 500 an megsebesítettek. Az ellenség körül belől 600 embert vesztett.

Ambár a próbatétel által tzélunkat el nem értük; mindazáltal haszna lett; mert a Törökök meggyözödtek a felől, hogy már a falak között kevés bátorságban lehetnek 's a vár rcárohanás által tsakugyan megvétethetik. A honnan még az nap egy Török Tiszt küldetett ki, hogy az a vár feladása eránt alkudozásba ereszkedjék. Ma pedig Oct. 9-dikén reggel a városnak egyik Fő Kommandánsa Jussuff-Basa maga jöve ki, hogy Greigh Admirálissal személyesen beszéljen. Mind e mellett is a vár víváa szinte olly tüzzel és előmenetellel folytatódott, mint az előtt.

Rendkívülvaló Kurír által az a tudósítás jött ide a Várnai kikötőből, hogy Octóber 11-dikén reggel az Orosz Seregek Várnát elfoglalták; minekutánna a várbeli őrizetnek egy része a vívó tábornak feltételetlenül megadta magát, a másik része pedig, melly a Kapitán Basa alatt volt hadi fogságra jutott.

Ismét újabb Kurír által következő bővebb Hadi tudósítás érkezett ide Várnából Oct. 11-dikéről: „Az Orosz tábornak törekedő igyekezetét Várna falai alatt végtére a legszerentsébb kimenetel koronázta. Ez a nevezetes erős vár ma reggel minden feltételek nélkül feladta magát, mellyet seregeink azonnal elfoglaltak. A várnak ilyen módon lett általadása azon remülés következése vala, mellyet egy maroknyi népünk terjeszte el a városban rendkívül való mérésztette által, midön az Oct. 7-dikét megelőző

éjtszakán a városba berontott; mellyre a lakosokat olly nagy ijedség fogta el, hogy még az nap estve alkudozásba ereszkedének, 's a város által adása eránt szándékjokat kinyilathoztatták. Ezen Conferentziák következéséül, első példátada Jusuff-Basa az alatta szolgált népnek, midön tegnap, Oct. 10-dikén, hadaival együtt táborunkba kijöve 's azoknak parantsolta, hogy fegyvereiket, minden feltételek kívánása nélkül rakják le. Ezen példát a következő éjjel 's ma reggel a várvédő seregeknek többi része is követte. Egyedül a Kapitán Basa vala hátra, a ki kevés számú, de személyéhez ragaszkodó hív katonasággal a fellegrvárba vonta magát, a hol a mi seregünknek fogságába esett; mellyek a töréscken legkisebb ellentállás nélkül török muzsikával 's lobogó zászlókkal mentek be a városba. Elöl ment a 15-dik és 14-dik Vadász gyalog Regiment; ezeket követte a Gárdának Szapor balaliona; 's azután az Ismaloffsky Gárda Regimentje.“

„A Tsászár maga, minden várvívási munkáinkat megvizsgálván, meghatva szemlélte mivoltát azon nehézségeknek, mellyekkel Várna vára ostromlásának kezdete olta különösen pedig a vívásnak utolsó napjaiban küszdenünk kellett; midön t. i. a vár-rohanásra tétetett készületek példa nélkül való mérészséggel hajtattak végre. Kilepven Ó Felsége a futó árkokból, felment a törésre, 's mind azokat a részeit megvizsgálta a Helynek, mellyek a vívásnak ki voltak tétetve.“

„A foglyoknak megegyező vallomása szerént a Várnai őrizet, oda számálván a felfegyverkezett lakosokat is, kezdetben 22 ezer emberből állott, a kik közzül ma tsak 6 ezeren vagynak életben. A várbán találtató hadi szerek, eleség, 's a t. még nintsenek számba véve.“

„Sept. 30-dika óta semmit sem kezdett az ellenség Bistrom Grlis seregé ellen, ki a Várnai öblön túl délre most is régi helyén áll. Néha néha tsapatonként mutogatják magokat a Törökök; de egy két ágyú lövés tétetven ellenek, ismét széllyel oszlanak.“

Görög Ország.

A három Admirálisok Navarinánál öszvejövén Sept. 3 kán megküldték Ibrahim Basának azon Egyesség kötetét, melyet Admirális Codrington Aug. 9 kén a Basa Atyjával az Egyiptomi Vice Királlyal szerzett; s egyszersmind megizenték néki, hogy 14 nap alatt 6,000 embere haza felé útnban legyen. A Basa azt felelte, hogy az Alexandriaból érkezett 27 Szállító hajóra 6,000 ember nem fér fel. Ekkor az Admirálisok elfoglalván az Egyiptomból jött Hajókon lévő eleséget, Ibrahimnak értesítésére adták, hogy ha kívánságokra reá nem áll, eleséget nem fog kapni; és ezentúl Ibrahimnak és katonájának tsak egyegy napra való élelem adatik a hajóiról.

Sept. 7-kén a három Admirális és Baki Efe ndi (az Ibrahim Meghaltalmazottja) a következő pontok alatt egyeztek meg az Egyiptomi Seregek haza szállítása eránt 1) A katonaságnak hajókra való takarodása legfeljebb harmadnap alatt elkezdődjék. 2) Minthogy az egész Hadi sereg a hajók nem léte miatt egyszerre haza nem mehet: azoknak számára, a kik most itt maradnak, míg érettek Hajók érkeznenek, napról napra élelem vitelik ki a szárazra, de tsak éppen annyi, a mennyi azoknak egy napra elegendő. 3) Minden Görög foglyok kiadattassanak.

Ehezkeppest Sept. 9-kén elkezdődött az Egyiptomi katonáknak Hajókra való

takarodása. Melly végbemenvén, Sept. 16-kán útnak indult 5,500 ember Alexandriai Hajókon, egy Frantzia és két Anglus Hajók késérete mellett, Egyiptomba. — Még 14,000 ember maradt Moreában, a kik közzül — a mint Ibrahim mondja — 12,800-an haza mennek Alexandriába, 1,200-an pedig itt maradnak a Moreai várakban.

Tsak hamarazután, mikor az Egyiptomi Seregek Sept. 16 kán útnak indultak, megérkezék ugyan azon nap Toulonból 19 Frantzia Szállítóhajó (3 vagy 4 ezer emberrrel megrakva) Navarinba. Két óra múlva azt izenik az Admirálisok Ibrahimnak, hogy ezen Frantzia hajókra ha la dék nélkül rakjon fel katonái közzül két Regimentet s küldje haza. Ibrahim azt felelte, hogy az Alexandriai Egyesség kötés értelme szerént az ő katonáinak Egyiptomi hajókon kellek haza menniek. Az Admirálisok azt visszazonozták: hogy ha erre reá állani nem akar, semmi élelem nem fog többé néki és seregének adatni. Ibrahim busultában és ezen a megálztatáson való fájdmában megbetegedett.

Sept. 17-kén újra más tsapat Frantzia Szállító-hajók számszerént 22-en érkeztek. A Frantzia katonák száma Moreában most már reá megy 16, vagy 17 ezerre.

Ibrahimnak reá kellett állani az Admirálisok kívánságára; és az Egyiptomiaknak egy része Frantzia hajókon vitelik haza. — A Frantzia Admirális Rigny Úr erősen kezdi sürgetni, hogy Ibrahim mindenestől menjen haza, a nélkül, hogy a Messeniai várakban (t. i. Modonban, Koronban, Navarinban, és Patrásban) őrizetét hagyjon maga után. Generális Maison ezen várakat seregével körülvévén, zárva tartja.

A' Görög foglyokat Ibrahim mind kiadta. Megjegyzésre méltó, hogy a' 600 rabok közül csak 11 entalákoztak, a' kik Uraiktól megválni készek voltak, a' többieket kényszeríteni kellett. (Ezen megjegyzését a' Szmirnai Ujságírónak, nehez a' szabadságra vágyó Görögök természetével megegyeztetni, valamint azt is megfogni, hogy ő a' felől éppen tizenegy ember számig tudósíttatott.)

Navarinból egy Orosz Hajó érkezett Oct. 3-kán Anconába, a' hol a' szárazra egy Kurírt tett ki, a' ki (a' mint beszélük) Admiralis Heydentől leveleket viszen az Orosz Tsászárhoz az eránt, hogy a' Messeniai várak a' Frantziák kezébe által adattak. —

Nápolyi Királyság.

Azon Tripolisi Hajót, melyet a' Nápolyiak elfogtak, (L. M. K.) a' Trapani kikötőbe vitték be.

A' Capo Santa Maria-i Telegraph Oct. 1-ső napján jelenti, hogy a' Christina nevű Fregát egy másik Tripolisi hajót is elfogott.

Az Ország népessége a' mult esztendőben 50,510 lélekkel szaporodott. Ugyan is 1827. Jan. 1 napj. volt a' lakosok száma 5,626,946; most pedig 1828 Jan. 1 napj. 5,677,456. —

Pápa Birtoka.

A' Sz. Székhez ki nevezett Frantzia Követ Vicomte Chateaubriand Oct. 9-kén Romába érkezett.

Civitavecchiából írják, hogy két Tripolisi hajó egy Nápolyi Kereskedő hajót (Vittoria nevűt), a' melly Marselleből jött, üzőbe vett és Torre Chiaruccia mellett elfogott. A' Hajó kapitánnya azonban, és a' rajta lévő 12 ember, s egy Spanyol Aszszony ladik-

ba ülven magokat szerentsésen megmentették és Civitavecchiába béveztek.

A f r i k a.

Jó reménység foka, Jan. 3-kán. (A' the Cape Colonist Ujságleveléből) „Tsáka a' Vativák fekete Királya, — a' kinek birodalma Port-Nataltól a' Delagoa Öhölég (mintegy 60 mföld hosszát) terjed — háborúval fenyegeti az Anglusbirtokoknak szomszéd lakosait, s az Anglusoknak megizente, hogy ha a' Kaffereket, a' kiket ő megakar hódoltatni, segíteni fogják: egyenesen ellenek és Cap városára fog indulni. Tsáka mindent megakar maga körül hódoltatni, míg a' fejér Királyt (s kezével Cap felé mutat) meg nem találja. Ő azt mondja, hogy csak egy fejér, s egy fekete Királynak kell lenni. Kapitány King és Hadnagy Farewell azt írják róla, Kraal nevű faluból, a' hol lakik, hogy az Anglusokhoz igen jó indulattal viseltetik és kár lenne vele a' barátságot megrontani. Most közelébb két Királyt győzött meg Tsáka, Maduvánt és Masutust, és Lattaku s Hammapondos*) városokat elfoglalta. Kapitány Kingnek megmutatta egyszer egy dombról az egész táborát, melly mintegy 23—30 ezer emberből állhatott, s kérdezte tőle, hogy mit gondolsz? valyon van e' olyan nép, melly néki ellent állhatna? A' Kapitány egyebet nem felelt, hanem hogy ő nagy Király (és valósággal az is), mellyre Tsáka így szólott: „Te tudod hogy György után én vagyok a' második, ha — nem egyenlő véle. (Mert az Anglus Királyt rendszerént csak így említi; s néha Báty-

*) Lattaku fekszik a' Rel. Hosszsz. 26° és a' D. Szél. 27° alatt. Hammapondos városa a' földabroszokban nints meg-

jának mondja). — A' Háború September felé fog elkezdődni. Gaika, a' Kafferek Fejedelme, vitéz ember, a' kinek meggyőzése. Tsákán a k dolgot fog adni.

Nagy Britannia.

Az új Londoni Universitas (a' mellyből a' Vallásra tartozó minden tudományok kirekesztettek) a' mult Tsőtörtökön (Oct. 9-kén) az Orvosi Letzkék elkezdődésével megnyitattott. Dr Connolly tartotta az első letzkét; de a' kivel a' Courier nintsen megelegedve, mivel a' Hit tudományának az Universtásból lett kirekesztését hasznosnak vallotta, azon az okon, mert ezen új Oskolának tzelja egyedül a' tudományok és esméretek terjesztése „az ember agyveleje arra való, hogy új formákat és esméretekkel végyen fel“ — Az Universtásnak nem nagy gyarapodást jövendöl a' Courier.

London Oct. 14-kén A' Király, a' kinek betegségéről egynehány nap óta félelmes hírek járnak vala, ismét jobban van, úgy hogy sétálni a' Windsori Parkba ki jár.

A' Portugalliai Királyné is rosszszúl volt a' napokban: de most már helyre állott, 's Látogatóit elfogadja. — Admirális Codrington Londonba megérkezvén, az Admirálisí hivatalnál Oct. 12-kén hosszas Conferentzián volt. Az Admirálist, mikor haza jött Angliába sehol sem fogadták valami megkülömböztetéssel.

Frantzia Ország.

A' Bavariai Követ Báró Pfeffel Oct. 12-kén nyújtotta be a' Királynak azon tudósító levelet, mellyben Maximilián Hgnek, Ludovika Hg Asszonyynal való egybekelése megíratott.

— Egy Királyi Rendelés ugyan ezen nappól megerősíti az Albi Autun, Belle y, Vannes, és Montauban Megyékben lévő Kis Papi Oskolákat.

A' Toulousei Érsek, megszollítatván az Egyházi Minister Kerülő Parantsolatja által, hogy a' Kis Papi Oskolákról szolló Kir. Végzéseket siessen tellyesíteni, a' következő levéllel felelt a' Ministernek: „Monseigneur! Il Calixtus „1120-dik Esztendőben ezt a' Választott „Mondástadta az én akkori Familiámnak: „Etiam si omnes, ego non. (Ha „mindnyájan is én nem) Ez a' választott „Mondása az én lelkemnek is. Van sze- „rentsem a' Királyi Ministert illető mély „tisztelettel maradni. † A. J. Kardiná- „lis, Toulousei Érsek.“ — Ezen Feleletnek erővel teljes és rövid voltát a' Gazette de France nem győzi eléggé megsztalni.

Páris Oct. 17-kén. A' Király, Oct. 15-kén költ Rendelésében megerősítette az Avignon, Auimper, és Tarbes Megyékben lévő Kis Papi Oskolákat. — A' Toulousei Érseknek Kardinális Clermont-Tonnere Urnak tselekedetét, (a' ki az Egyházi Ministerhez Oct. 8-kán írtt levelet az Ujságokban közönségessé tette) a' Király kedvetlenséggel értette, és a' Kardinálisnak az első Kamarás által tudtára adatta, hogy továbbí parantsolatig, Ő Felsége előtt meg ne jelenjen.

Német Ország.

A' Frantzia Országi Külső Minister Gróf Laferronays, a' ki a' Tseh Országi Fördökből Párisba haza utazik, Oct. 13-kán Carlsruhén ment keresztül.

A' Saxoniai Kir. Udvarnál lévő Spanyol Követ Zea-Bermudez vissza

hívatott, és helyébe Vial Ur küldetett. Az új Követ Oct. 5-kén volt a' Királynál első audientzián.

Ejszaki Amerika.

Charlestown Aug. 19-kén. Városunkban tizednap óta a' Sarga Hideg és a' Módi Hideg (Dengve-fever) nagy pusztítást teszen. Ez utolsót Külföldi Hidegnek is nevezik. Ezelőtt ez esmérletlen nyavalya volt; egy Hajó hozta a' Terra fermáról ezt legelsőben Havannába, a' honnan a' többi szigetekre is elhatott. Egyébaránt ez nem igen veszedelmes betegség, fő fájással kezdődik — két három napig tart — 's többnyire magától elmulik. A' betegeknek tagjai (kinék a' keze, kinék a' nyaka, kinék a' dereka) megmerevednek, melly miatt minden mozdulást igen különösen és feszesen ejtenek. Ez az oka, hogy a' Patiensek, ha egymást az utszán meglátják, kénytelenek nevelésre fakadni. — De Jamaica-ban a' nyavalyának sokszor szomorú következései vannak.

Magyar Ország.

Pestről, Oct. 22-dikén.

Azon Országos nagy Deputatio, melly a' közelebb múlt Országgyűlése' rendeléséből némelly terhebb köz tárgyak' kidolgozása, 's elintézése végett a' múlt télen Pestre öszvegyült, 's külömbféle Al-Deputatiókra oszlott vala a' tárgyak' külömbféleségéhez képest, de akkor munkáit el nem végezheté; most ismét Oct. 20-dikára ugyan ide Pestre öszvegyült, hogy Ő Tsász. Kir. Fő Hertzegségének, a' Nádor Ispánnak előlülése alatt azokat befejezze, 's a' jövő Ország-gyűlésre elkészítse. Holnap egyik Al Deputatio a' Tudomány dolgában N. M. Gróf Cziráky Ő Exja előlülése alatt ülést fog tartani.

Ő Ts. Kir. Felsője T. T. Csatskó Imre Urat, a' Philos. és Törvények' Doctorát, felesküdt Prókátort, a' Kassai Kir. Akademiába a' Természet-, és Magyar Ország' közönséges Törvényének rendes, és nyilvános Professorává nevezni méltóztatott.

Nagy Váradról, Octóber 6-kán reggeli 9 órakor a' Sz. Leleknek segítségül való hívása után Ő Excellentiája Nagy Melgtű Gróf Zichy Ferentz Ur, Ts. K. Kamarás, és valóságos belső Titkos Tanácsos, ezen Bihari Megyének Fő Ispánya, a' Restauratoria rendelt Köz Gyűlést megnyitván, előadta, hogy a' Statusoknak ez előtt tartatott Köz Gyűlésekben kijelentett kívánságához képest, a' Főbb Hivatalokat, nem kiáltással, hanem volsok szedésével kívánja választatni, főképpen azon okból is, mivel az egybe gyűlt számos Nemességnek nagy része a' Vármege Palotájába bé nem férhetvén, kiáltás által a' többségnek szavát ki venni nem lehetne. Ezután eddig volt Első Al-Ispán Telles Gentsi és Mihályfalvai Gentsi László Ur, szokás szerént maga és az egész Tiszti-Iar nevében eddig viselt Hivatalától bútsút vévén, a' petsétet, valamint szinte eddig volt Fő Jegyző Benedek falvi Detrich Miklós Ur a' Levél-Tár kulcsait Fő Ispán Ő Excellentiájának általadták. Melly meglevén, Ő Excellentiája a' Candidatiot elkezdette és a' volsok szedésére Járásonként Deputatiokat nevezett ki. Melly szerént Első Al Ispánnak elválasztatott eddig volt Második Al-Ispán Telles Nagy 'Sombori 'Sombory Imre Ur. — A' Második Al-Ispánságra ki nevezett Candidatusok közül némellyek a' Candidatiot el nem fogadván, mások ellen pedig a' Statusok részéről némelly észrevételek adatván elő, minekutánna Ő Excellen-

tziája, a' voksolásra való menetelt sikeretlenül sürgette volna, a' Gyűlésből eltávozott, és azon napi ülést felbeszakasztotta. Másnap reggeli 8 órakor, a' már elválasztott Első Al-Ispány Ur előlése alatt megnyitódván a' Gyűlés, a' Státusok egy Deputatio által megkérték Ő Excellentiáját, hogy közükbe jöven a' Restauratiót folytatni méltóztassék. Mellyre Ő Excellentiája született Kegyessége szerint hajólván, minekutánna azok helyett, kik a' Candidatióból magokat kihagyni kérték, újabb Candidatusokat nevezett ki, a' voksolás többsége által Második Al-Ispánnak elválasztatott eddig volt Fő Sz. Bíró Tettes Klobusitzki Klobusitzky János Ur: — Eddig volt Fő Jegyző T. Benedekfalvi Detrich Miklós Ur a' Fő Jegyzői Hivatalt végképpen letévén, Ő Excellentiája javallásához képest, Fizesés Tábla Bírónak köz akarattal kikiáltatott. Fő Jegyzőnek Tettes Boros Jenői Tisza Lajos Ur, eddig volt Első Al-Jegyző, Első, második, és harmadik Al-Jegyzőknek pedig eddig volt Tiszteletbeli Al-Jegyzők Josa Péter, Kis Károly, és Revisnyei Revitzky László Urak mindnyájan köz felkiáltással elválasztattak. Házi Fő Adó-szedő Kabalás-Pataki Ferdényi József Urak, eddig viselt hivatalaikban felkiáltással megerősítették. Fő Szolga Bírák a' Váradi Járásban Kabalás-Pataki Ferdényi Antal Ur, votummal, a' Sárréti Járásban Ér-keserői Frater Mihály Ur, az Ermelléki Járásban Csokolyi Fényes Károly Ur felkiáltással, megerősítették; a' Szalontai Járásban Stachó Károly Ur felkiáltással, a' Belényesi Járásban Miskóltzy Lajos Ur votummal újonnan választattak. — Tiszti Fő Ügyvédnek, eddig volt Levél-Tárnok Veskótzki Budaházy Antal Ur, Első Al-Ügyvédnek

Bölöni Bölöny László Ur votummal, Második Al-Ügyvédnek Servánszky Lajos Urak felkiáltással választattak. — Számvévő Hodossy Miklós Ur felkiáltással megerősítették. Al-Szolga Bírák: a' Váradi Járásban: Szent Iványi Szent Iványi Lajos Csokolyi Fényes József, és Szent András Tokody Imre Urak; a' Sárrétiben Körös Ladányi Ladányi László, és Török István Urak, választattak; tiszteletbeli Al-Szolga Bírónak pedig kinevezetett Sz. K. Debreczen Várossában Revisnyei Revitzky Menyhért Ur; az Ermelléki Járásban Mező-Telegdi Csanády Ferencz Szent Simoni Lakatos Aloysius, és Ér-keserői Frater Elek Urak, a' Szalontaiban Szent Simoni Lakatos Benedek, Nostitzi Thurzó János és Peterdi Gázy László Urak; a' Belényesiben Bartsay Károly és Csotka Antal Urak — Al Adó Szedők: a' Váradi Járásban Gétzi József, a' Sárrétiben Fényes Lajos, az Ermellékiben Frater Tamás, a' Szalontaiban: Lovassy István, a' Belényesiben Hrabovszky Albert Urak. Esküttek a' Váradi Járásban: Péchy Ferencz, Sullyok József, Ambrus János, és Bige Jakab Urak, a' Sárrétiben, Miskóltzy Károly, Muraközy Gábor, és Bagossy Imre Urak, az Ermellékiben: Szántó Károly, Doboz István, Baranyi Menyhért, és Csanády József Urak; a' Szalontaiiban Thurzó Dávid, Oláh Mátyás, Nadányi Albert, és Vinkler István Urak, a' Belényesiben Farkas György, Vintze Péter, és Borbola Antal Urak. Tiszteletbeli Eskütnök Vármegeye Hadnagya Dohlotzky Gábor Ur kinevezetett. — Fizesés Tábla Bíróknak fent említett Detrich Miklós Uron kívül, Jakabfy Lázár, Ka-

zinezi Kazinczy Miklós és Rörös Ladányi Nadányi Lajos Urak választattak. — Registrátornak Jakab Mihály, Registrator Adjunctusnak Detrich András Urak kinevezettek. Tiszteletbéli Al-Jegyzőknek kinevezettek: Budaházy Ferentz, Szilágyi Imre és Simonfy Ferentz Urak; Tiszteletbéli Al-Ügyvédeknek: Gaszner Lajos, Porubszky István, Ercei Sigmund, Boros Lajos, Szerdahelyi Imre, és Frater Menyhért Urak. — Az Orvosokat, Seborvosokat, Földmérőket, és a Fizetésben lévő Al-Tiszteket Ő Excellentiája hivataljokban megerősítette. Végre mind a Megyebéliek, mind a külső Vármegye béliek között Tábla Bírákat nevezett ki Ő Excellentiája; különösen díszesítette ezen nemzeti innepet Méltos Gróf Károly György Urnak mint Megyebeli Birtokosnak jelenléte, és részvétele, a ki hasonlóan Ő Excellentiája által a jelenvölt Státusoknak örvendező kiáltásai között Tábla Bírói rangal tiszteltetett meg.

Tornán, Octób. 17-kén. — Fő-Ispánunk Mélt. Szilassy József Septemvir és Zemplény Várm. Administrátor Urnak Ő Nagys. előülése alatt tegnap tartaték a Tiszti-Kar megújítása. Al-Ispánok Consil. Ragályi Abrahám és Martinidesz László; Fő Adószedő Romjáthy Sámuel; Fő-Jegyző Knezsik József; Fő-Ügyész Cházár Mihály; Fő-Szolgabírák Koos Károly és Pogonyi Antal; Al-Jegyzők Gedeon Lajos és Jakabfalvy András; Al-Ügyész Horváth Károly; Al-Szolgabírák Hodossy László és Gellely István; Esküdtek Várady Pál, Horko-

vics Sándor, Lovász Miklós, Nagy Adám; Bátorságbeli Biztos Zsarnay Ferentz; Várnagy Vetösy István. A Mélt. Fő-Ispán részre-hajlást nem ismerő egyenessége és kormányzói böltsége 's a Rendeknek gondoskodása, hogy a szűkebb értékű Nemesség összehajlást adományokból tartassék, eltávoztata minden rendetlenséget, 's itt elmondhatni, hogy a Tiszteket igaz és nem vásárlott hajlandóság választotta. —

Birtokos Uraságokhoz.

Egy jó és rendkívül ügyes, házas egészséges, 30 esztendősfü ember, ki gyermekségétől fogva híres Gazdaságoknál nevelkedett-fel, most is Gazda, a Georgikonban is tanult, és a Feszteltek Jószágaiban nagy dítsérettel szolgált, kívánna egy Kavalér szolgálatjában lépni, mint Dirigens Tiszt. Nints, a ki őtet meg ne tudná szeretni. — Ezt a mindenre alkalmas bátor Ifjat, ki gazdasági tudományára nézve, régi Practikus, senki jobb lelki esmérettel nem ajánlhatja, mint az Erdélyi Híradó Kiadója, a ki őtet legjobban esméri. Mely szerént, távolabb lakó Uraságok Kolosvárra igazíthatják béttes leveleket. (Ezen Ifjat Bétsben lakóban, a M. Kurír kiadója is jól esmerete, 's mint szorgalmatos és jeles magavi-seletű embert méltán ajánlhatja.)

A pénz folyamat October 27-dikén;
közép árr:

A Státus 5p. Centes Obligatózióji 95
Az 1820-béli sorsosok, 154 1/4
Az 1821-béli hasonlók, 125 3/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligatózióji, 48 for. keltek, mind Conv.
A Bank-Aktziák keltek 1081 forinton
Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó Marton József, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomatató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)